

збільшення частки чистого прибутку, який спрямовується на виробничий розвиток; збільшення оборотності активів, що може бути досягнуто за рахунок скорочення позанормативних активів за видами (виробничі запаси, запаси готової продукції, необоротні активи).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баканов, М.И. Теория экономического анализа. Учебник. / М.И. Баканов, А.Д. Шеремет. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 125 с.
2. Батулин Ю.Д. Особенности управления финансовыми ресурсами промышленных предприятий / Ю.Д. Батулин, П.А. Фомин. ? М.: Высшая школа, 2001. ? 262 с.
3. Винокуров В.А. Организация стратегического управления на предприятии / В.А. Винокуров. ? М.: Центр экономики и маркетинга, 2006. ? 458 с.
4. Любушин, Н.П. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия / Н.П. Любушин, В.П. Лещева, В.Г. Дьякова – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 150 с.
5. Марченко А.А. Аналіз джерел формування фінансових ресурсів / А.А. Марченко // Фінанси України – 2002 - №9 – с.102-108.
6. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємств / В.О. Мец . –Київ: КНЕУ, 2008. – 132 с.
7. Пашенко І.Л. Прогнозування фінансової діяльності підприємств машинобудування / І.Л. Пашенко // Фінанси України. – 2001. – № 4. – С. 45 – 50.

УДК 658.014.1

ПРАКТИЧНИЙ ПІДХІД ЩОДО АНАЛІЗУ ІННОВАЦІЙНО-СПРЯМОВАНОГО ІНВЕСТИВАННЯ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Проценко В.М.

Розроблено алгоритм практичного підходу щодо аналізу інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств потенційними партнерами з урахуванням ризиків та структуру організації робіт з аналізу ризиків машинобудівних підприємств.

Ключові слова: інноваційно-спрямоване інвестування, машинобудівні підприємства, ризик, управлінське рішення.

За умов обмеженості інвестиційних ресурсів актуальною стає проблема вибору пріоритетних напрямів інвестування, що сприяють підвищенню ефективності роботи машинобудівних підприємств. Сучасні ринкові умови зумовлюють необхідність впровадження інноваційної діяльності з метою підвищення конкурентоспроможності машинобудівних підприємств та забезпечення їх подальшого розвитку. В нестабільних вітчизняних умовах існує потреба в активізації інноваційно-спрямованого інвестування у машинобудівні підприємства з метою збереження, підвищення та забезпечення подальшого стійкого зростання.

Використання практичного підходу щодо аналізу інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств, засноване на певній мірі невизначеності та повинно бути розроблено за результатами оцінки впливу можливих несприятливих подій у майбутньому, а саме, ризикових ситуацій.

Метою статті є розробка практичного підходу щодо аналізу інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств.

Дослідженню теоретичних і практичних питань різних аспектів організації та управління інвестиційними та інноваційними процесами присвячено значну кількість досліджень вітчизняних та закордонних вчених, таких як: Ансофф І. [1], Бланк І. [2], Геєць В. [5], Данько М. [3], Дикань В.

[3,4], Прохорова В. [6,7], Фатхутдинов Р. [8] та інші.

Під ризиком розуміють ймовірність визначеного рівня втрат від інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств частини своїх ресурсів або недоотримання доходів чи появу додаткових витрат при реалізації проекту.

Необхідно оцінювати обставини невизначеності ти міри їх позитивного чи негативного впливу на реалізацію інноваційно-спрямованого інвестування, а також виявлення того, чи являються ці обставини невизначеності внутрішніми або зовнішніми щодо проекту.

Ризик існує незалежно від того, якими будуть наслідки: невизначеними чи невідомими.

Метою аналізу ризику інноваційно-спрямованого інвестування є надання потенційним партнерам необхідної інформації щодо для прийняття рішень про доцільність участі в проекті.

Організація робіт з аналізу ризиків від інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств може виконуватись в наступній послідовності, що наведено на рис 1.

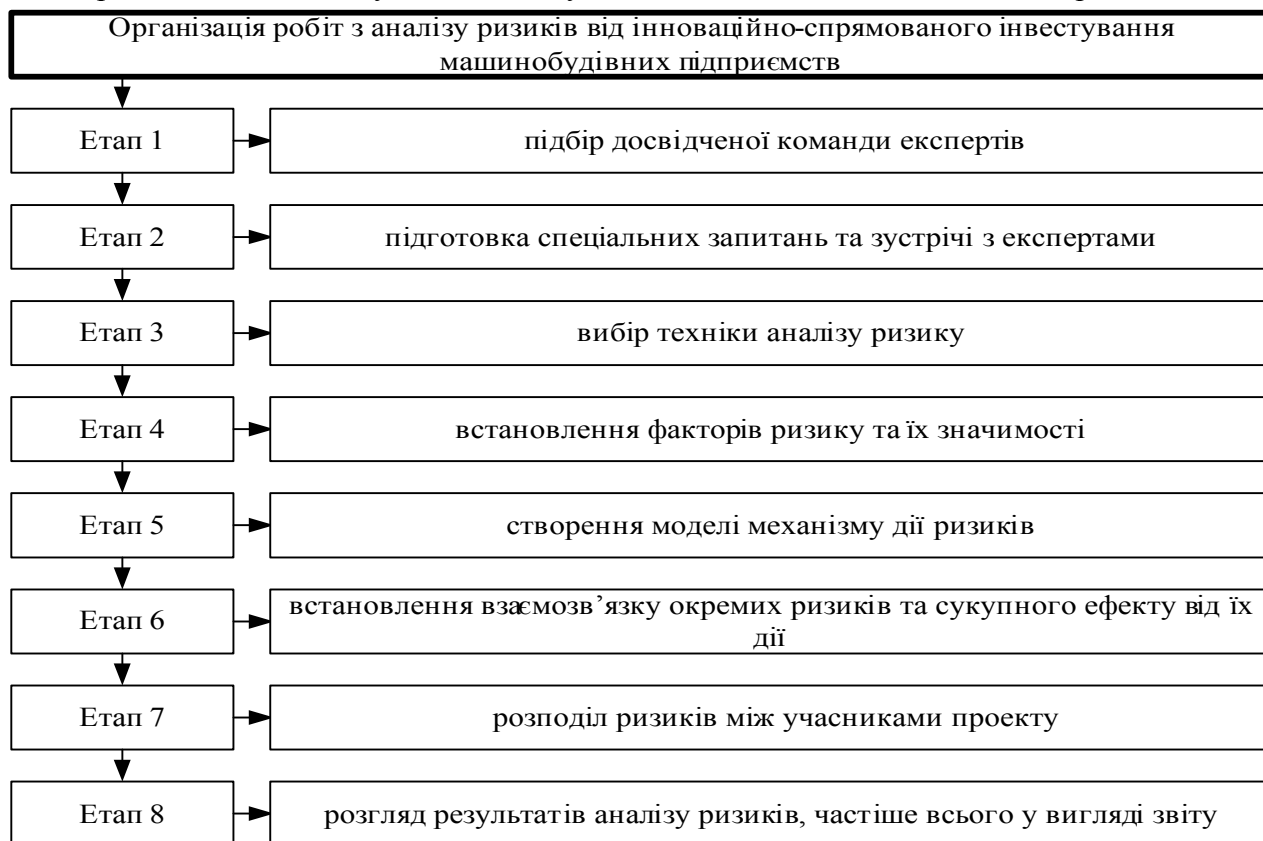

Рис. 1 Організація робіт з аналізу ризиків від інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств

Розрізняють два види аналізу ризику інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств, пов'язані з підготовкою і реалізацією проекту:

систематичний;

несистематичний.

Систематичний ризик інноваційно-спрямованого інвестування належить до зовнішніх факторів і перебуває поза загальним контролем над проектом (політична нестабільність, зміни умов оподаткування, рівень конкуренції, ціни на сировину).

Несистематичний ризик інноваційно-спрямованого інвестування є ризик, що безпосередньо стосується проекту (рівень рентабельності виробництва, вартість основного капіталу, продуктивність праці). Інші види включають зовнішні фактори, які можна контролювати або на які можна впливати у межах проекту, ціни збуту продукції проекту. Це - заробітна плата персоналу проекту, ціни збуту продукції проекту, ціни постачальників на сировину і навіть урядові податки, такі як митний та акцизний збір тощо.

Визначення систематичного та несистематичного ризику і впливу на інноваційно-спрямоване інвестування машинобудівних підприємств є необхідною умовою для подальшого аналізу факторів та проведення розрахунків рівня їх впливу на реалізацію проекту.

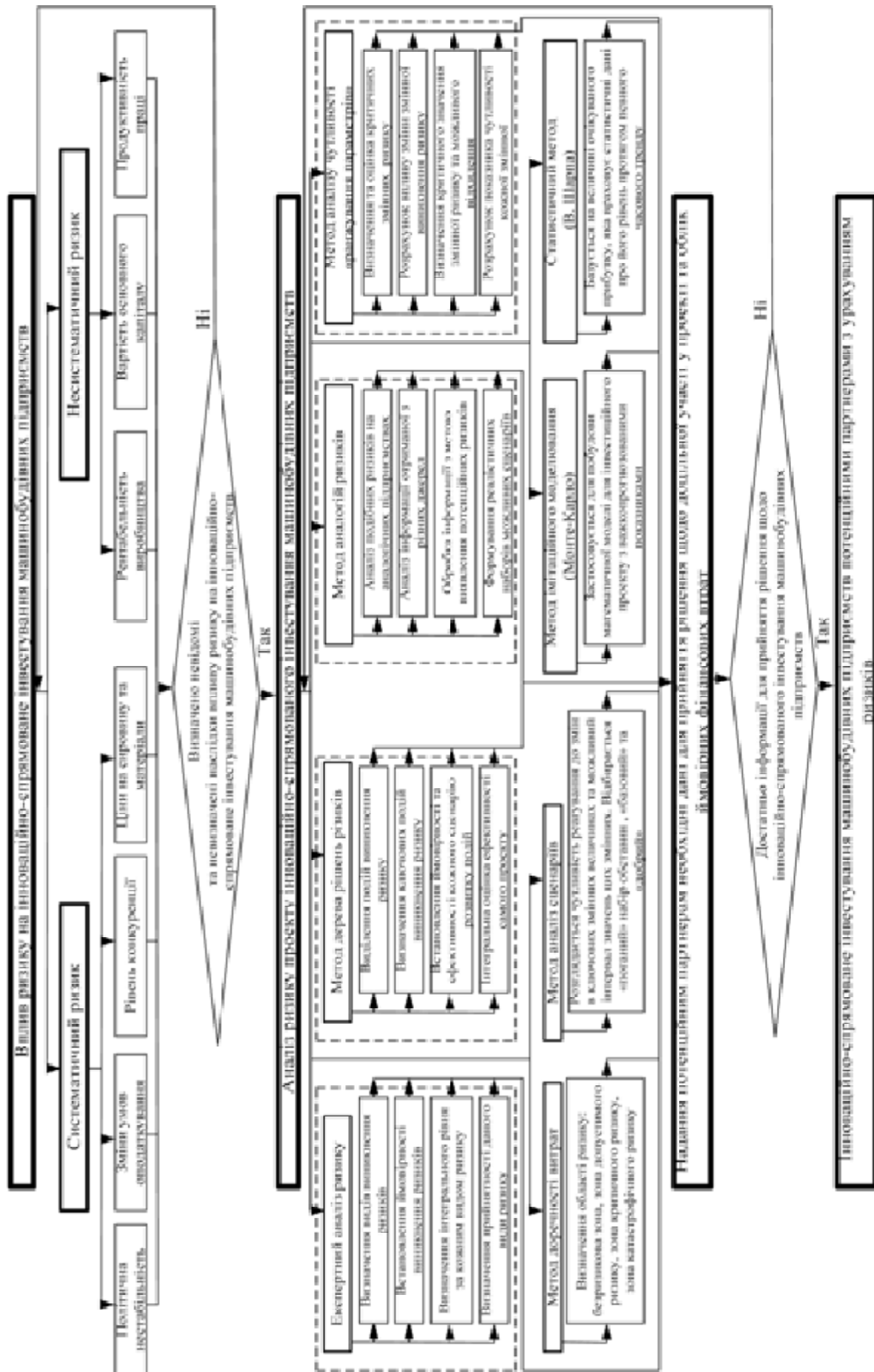

Рис. 2 Алгоритм практичного підходу щодо аналізу інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств потенційними партнерами з урахуванням ризиків

Мета аналізу ризику інноваційно-спрямованого інвестування - надати потенційним партнерам або учасникам проекту потрібні дані для прийняття рішення щодо доцільності участі у проекті та заходів їх захисту від можливих фінансових втрат.

Розрізняють такі види аналізу ризику:

- якісний (визначення показників ризику, етапів робіт, при яких виникає ризик, його потенційних зон та ідентифікація ризику);
- кількісний (передбачає числове визначення розміру окремих ризиків, а також проекту в цілому).

Аналіз ризику проекту інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств необхідно проводити методами:

- експертного аналізу ризику;
- методу дерева рішень;
- методом аналогій ризику;
- методом аналізу чутливості («ранжування параметрів»);
- методом доречності витрат;
- методом аналізу сценаріїв;
- методом імітаційного моделювання (Монте-Карло);
- статистичним методом (В. Шарпа).

Комплексна оцінка ризику інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств надасть можливість представити потенційним партнерам необхідні дані для прийняття рішення щодо доцільної участі у проекті та облік ймовірних фінансових втрат.

Від достатності цієї інформації буде залежати прийняття рішення щодо інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств потенційними партнерами з урахуванням ризиків, недостатність цієї інформації спричинить додаткового аналізу та оцінки ризику проекту.

Автором розроблено алгоритм практичного підходу щодо аналізу інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств потенційними партнерами з урахуванням ризиків потенційними партнерами з урахуванням ризиків, що наведено на рис. 2

ВИСНОВОК

Здійснення реального інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств потребує врахування та аналізу цілої низки чинників та обмежень. Впровадження будь-якого проекту інноваційно-спрямованого інвестування спрямоване на отримання максимально можливого ефекту, а саме, досягнення певного рівня економічних показників (максимізація прибутків, нарощування або розширення виробництва та інше). Необхідно обґрунтувати показники ефективності інноваційно-спрямованого інвестування з високим ступенем достовірності та точності, урахувати всі фактори, які можуть впливати на ефективність проекту, оцінити можливі ризики.

Складність розрахунку ефективності інноваційно-спрямованого інвестування машинобудівних підприємств зумовлюється тим, що у практичній роботі важко оцінити всі сторони діяльності підприємств як на етапі здійснення інвестицій, так і під час впровадження інвестиційного проекту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ансофф, І. Стратегічне управління: учеб. посібник / І. Ансофф. – М.: Економіка, 2006. – 358 с.
2. Бланк И. А. Финансовая стратегия предприятия / И.А. Бланк. – К. : Вид-во «Эльга», «Ника-Центр», 2004. – 267 с.
3. Данько М.І. Підвищення інвестиційно-інноваційного потенціалу промислових підприємств залізничного транспорту в умовах інтеграційних процесів: [монографія.] / Данько М.І., Дикань В.Л., Калініченко Л.Л. - Х.: УкрДАЗТ, 2010. - 167 с.
4. Економіка і організація інноваційної діяльності : [навч. посібник для студентів економічних спеціальностей ВНЗ] / В.Л. Дикань, О.Г. Кірдіна, Л.Л. Назаренко, Ю.М. Уткіна - Харків: УкрДАЗТ, 2012. – 225с.
5. Гесць В. Інновативно-інноваційний шлях розвитку – модернізаційний проект розвитку української економіки і суспільства початку ХХІ століття / В. Гесць // Банківська справа. – 2003. - № 4. – С. 3-32.

6. Прохорова В.В. Адаптивний потенціал інноваційного розвитку підприємств в контексті економіки знань. / В. В. Прохорова, П. В. Свідерський // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. - № 36. – С. 318-322.

7. Прохорова В. В. Теоретико-методологические основы инновационного развития и общие предпосылки управленческих инноваций в современной экономике / В. В. Прохорова // Сучасні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів : моногр. — Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2010. — С. 222—231.

7. Фатхутдинов Р. А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление / Р.А. Фатхутдинов - М.: ИНФРА - М, 2000. - 312 с.

УДК 33:502/504

СИСТЕМНЫЙ ПОДХОД К ОЦЕНКЕ ТРАНСФОРМАЦИЙ СОЦИО-ЭКОЛОГО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ В УСЛОВИЯХ ТЕХНОГЕНЕЗА

Шинкарчук С. А.

В статье рассмотрены подходы к оценке трансформаций, происходящих в сложной системе взаимоотношений общества, природной среды и экономики, а также предложен авторский подход оценки уровня развития социо-эколого-экономической системы в условиях техногенеза

Ключевые слова: *социо-эколого-экономическая система, техногенез, оценка, факторы, методы оценки, индикаторы*

Оценка трансформаций социо-эколого-экономической системы (далее – СЭЭС) в условиях техногенеза является важной методологической задачей, поскольку позволит определить характер трансформаций СЭЭС, которые проявляются через призму изменения свойств социальной, экологической и экономической подсистем, предопределяемых влиянием техногенеза, а также целевых ориентиров развития системы. Это позволит системно представить процесс трансформаций СЭЭС, учитывая свойства или их внешнее проявление – выполняемые функции.

Также при разработке методического обеспечения оценки трансформаций СЭЭС необходимо учитывать, что последствия техногенеза являются многоаспектными и влияют на все стороны жизнедеятельности населения, усиливая противоречия между социальной, экологической и экономической подсистемами.

Цель статьи – выбор и обоснование методов, соответствующих показателей, индикаторов оценки трансформаций СЭЭС, которые позволят наиболее объективно представить характеристику изменений компонентов природно-ресурсного, человеческого потенциала, а также достоверно интерпретировать полученные результаты.

В современной экономической науке представлены подходы, которые дифференцируются в зависимости от цели оценки, инструментария, ожидаемого результата. Однако, по мнению автора, наиболее оптимальным является их систематизация в зависимости от цели оценки, поскольку это позволит определить выполнение функций СЭЭС, что в свою очередь будет предопределять дальнейшую траекторию развития СЭЭС, а соответственно и создание благоприятной среды для жизни, посредством достижения таких императивов, как обеспечение оптимизации потребления, экологической безопасности, повышение мотивации природоохранной деятельности и сохранение целостности экосистем.

Так, оптимизация потребления оценивается в работах таких ученых, как Е. В. Мишенин, Семененко Б. А., Н. В. Мишенина [1], О. И. Гулич [2], Т. С. Максимова [3] и др., достижение кото-